

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของการศึกษา

ประเทศไทยมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข การกระจายอำนาจการปกครองเป็นสาระสำคัญของวิถีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระจายความรับผิดชอบออกไปสู่ท้องถิ่นให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งจำเป็นและมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการเมืองการปกครองของประเทศ การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นมีจุดมุ่งหมายสำคัญ คือ การกระจายอำนาจ (Decentralization) เพื่อให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นสามารถทำงานสนองความต้องการความมุ่งหวังของประชาชนในท้องถิ่นได้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ และดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยตนเอง โดยใช้หลักประชาธิปไตย และการบรรลุจุดมุ่งหมายได้ผู้บริหารท้องถิ่นจะต้องเสริม สนับสนุน สร้างความร่วมมือ ร่วมแรง ร่วมใจ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมกันรับผิดชอบในการพัฒนาท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครอง ด้านสิ่งแวดล้อม และศิลปวัฒนธรรม ในการบริหารด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ประชาชนในท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เสมอภาคและมีมาตรฐานเดียวกัน การปกครองท้องถิ่นอย่างทั่วถึง เสมอภาค และมีมาตรฐานเดียวกัน การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงถือว่าเป็นรากฐานของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เพราะการปกครองท้องถิ่นจะเป็นสถาบันฝึกสอนการเมืองการปกครองให้กับประชาชน ได้มีความรู้ความเข้าใจในการปกครอง การบริหารงานท้องถิ่นทำให้เกิดความรู้สึกผูกพันและหวงแหนในผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นต่อท้องถิ่น อันจะนำมาซึ่งความศรัทธาเลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตย (เฉลิมพล กิจกาญจน์. 2544 : 1)

การปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยได้รับการปรับเปลี่ยนมาตามลำดับโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 มาตรา 281 บัญญัติให้รัฐจะต้องให้ความสำคัญเป็นอิสระแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น และส่งเสริมให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำบริการสาธารณะ และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจแก้ไขปัญหาในพื้นที่ ในด้านอำนาจ

หน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มาตรา 283 บัญญัติให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจหน้าที่โดยทั่วไปในการดูแลและจัดทำบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่น และเมื่อมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบาย การบริหาร การจัดบริการสาธารณะ การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง โดยเฉพาะ ต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับการพัฒนาของจังหวัดและประเทศ

เทศบาลตำบลบรบือ เดิมเป็นสุขาภิบาลได้ยกฐานะตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2542 เป็นเทศบาล มีนโยบายมุ่งเน้นพยายามปรับปรุงทิศทางการทำงาน เน้นการให้บริการให้แก่ประชาชนในเชิงรุกมากขึ้น ด้วยความพยายามและความมุ่งมั่นที่จะทำให้เทศบาลตำบลบรบือเป็นตำบลที่น่าอยู่อาศัย กล่าวคือ มีการบริหารจัดการงานด้านต่าง ๆ ของเทศบาลให้มีประสิทธิภาพและมีผลสัมฤทธิ์ บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม การศึกษา การส่งเสริมพัฒนาคุณภาพชีวิต ด้านการป้องกันโรคติดต่อ รวมทั้งการบริหารจัดการทรัพยากรในชุมชน และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในชุมชน

เทศบาลตำบลบรบือได้รับรางวัลชมเชยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีความพยายามในการจัดเก็บภาษีและรางวัลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดการบริการสาธารณะที่ดี (บ่อตกไข่มัน) ประจำปี 2550 แต่ในขณะเดียวกันยังมีข้อร้องเรียนเกี่ยวกับการบริการสาธารณะของเทศบาล (งานนิติการเทศบาล) ทำให้ผู้ศึกษามีความสนใจที่จะศึกษาถึงระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบืออำเภอบรบือจังหวัดมหาสารคาม เพื่อจะได้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษานำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาเทศบาล รวมทั้งนำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การศึกษา

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม เมื่อจำแนกตามระดับการศึกษาและชุมชนที่อยู่อาศัย

3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

สมมติฐานการศึกษา

1. ระดับความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ
อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม อยู่ในระดับพอใช้
2. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาและชุมชนที่อยู่อาศัยต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
การดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม แตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษา

1. ขอบเขตการศึกษาด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาได้นำแผนพัฒนาของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย
การวางแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 จำแนกเป็น 6 ด้านดังนี้

- 1.1 ด้านการพัฒนาคนและสังคม
- 1.2 ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
- 1.3 ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
- 1.4 ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ
- 1.5 ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร
- 1.6 ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2. พื้นที่

พื้นที่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัด
มหาสารคาม ทั้ง 3 หมู่บ้านประกอบด้วย 7 ชุมชน คือ

- หมู่ที่ 1 ประกอบด้วย ชุมชนขวัญเมือง ชุมชนร่วมใจพัฒนา ชุมชน
วัดบรบือสราราม ชุมชนต้นลำน้ำเสียว และชุมชนประชาร่มเย็น
- หมู่ที่ 7 ประกอบด้วย ชุมชนสนามชัย
- หมู่ที่ 14 ประกอบด้วย ชุมชนศรีสุขพัฒนา

3. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร คือ ประชาชนที่อยู่อาศัยในเทศบาลตำบลบรบือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลบรบือ ครัวเรือนละ 1 คน (หัวหน้าครอบครัวตามทะเบียนบ้านหรือตัวแทน) ที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 1,251 คน (จาก 1,251 ครัวเรือน) (สำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลตำบลบรบือ, 2553 : 30)

3.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชากรที่ได้จากการหาขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณของยามานะ (Yamane) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 303 คน

4. ด้านเวลา

ระยะเวลาในการดำเนินการศึกษานี้ เริ่มตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2554 ถึงเดือนเมษายน 2554

5. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

5.1 ตัวแปรอิสระ (Independent variables) ข้อมูลทั่วไป ได้แก่

5.1.1 ระดับการศึกษา

5.1.2 ชุมชนที่อยู่อาศัย

5.2 ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 6 ด้าน

6. กรอบแนวคิดการศึกษา

กรอบแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานี้ ผู้ศึกษาได้กำหนดกรอบแนวคิดตามระเบียบว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 ของกระทรวงมหาดไทย ดังแผนภูมิที่ 1

ตัวแปรอิสระ

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถาม ได้แก่

1. ระดับการศึกษา
2. ชุมชนที่อยู่อาศัย

ตัวแปรตาม

ความคิดเห็นของประชาชนต่อการดำเนินงานของ
เทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

1. ด้านการพัฒนาคนและสังคม
2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ
3. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
4. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ
5. ด้านพัฒนาการเมืองการบริหาร
6. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการศึกษา

นิยามศัพท์เฉพาะ

ประชาชน หมายถึง ประชาชนที่อยู่อาศัยในเทศบาลตำบลบรบือ หัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนที่มีอายุตั้งแต่ 18 ปีขึ้นไป และมีสิทธิ์เลือกตั้งตามทะเบียนราษฎรในเขตเทศบาลตำบลบรบือ ครัวเรือนละ 1 คน (หัวหน้าครอบครัวตามทะเบียนบ้านหรือตัวแทน) ที่อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

เทศบาลตำบล หมายถึง องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดตั้งตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ.2496 (แก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับที่ 12 พ.ศ. 2546) ตามมาตรา 50 ในการศึกษาครั้งนี้ หมายถึง เทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

ชุมชนที่อยู่อาศัย หมายถึง ชุมชนในเขตพื้นที่ความรับผิดชอบของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 7 ชุมชน ได้แก่ ชุมชนต้นลำน้ำเสียว ชุมชนวัดบรบือสราราม ชุมชนสนามชัย ชุมชนศรีสุขพัฒนา ชุมชนประชาร่วมเย็น ชุมชนขวัญเมือง และชุมชนร่วมใจพัฒนา

ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความรู้สึก หรือทัศนคติ รวมถึงการแสดงออกของประชาชนต่อผลการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

การดำเนินงาน หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ของเทศบาลตำบลบรบือ และการปฏิบัติงานตามแนวทางการพัฒนาตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการวางแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2541 แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาคนและสังคม หมายถึง สภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การรณรงค์ป้องกันโรคติดต่อ การจัดอบรมเพื่อให้ความรู้ด้านการดูแลสุขภาพ การจัดตั้งกลุ่มอาสาสมัครป้องกันภัย การให้คำปรึกษาและอบรมความรู้และแก้ไขปัญหาเสพติด

2. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ หมายถึง สภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การจัดตั้งกลุ่มสหกรณ์ประจำตำบลเพื่อสร้างรายได้ การจัดวิทยากรเพื่ออบรมฝึกทักษะและพัฒนาอาชีพ การส่งเสริมการผลิตสินค้าหัตถกรรมท้องถิ่น การส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้า OTOP โดยการจัดตลาดและแสดงสินค้า การจัดสรรกองทุนหมู่บ้าน และการส่งเสริมให้ใช้ปรัชญาชีวิตในการเพิ่มผลผลิต

3. ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน หมายถึง สภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การก่อสร้างถนนเชื่อมต่อกันระหว่างหมู่บ้านและตำบล การปรับปรุงซ่อมแซมถนนที่ชำรุดเสียหาย การจัดให้มีไฟฟ้าสาธารณะติดตั้งตามถนนในหมู่บ้าน การขยายและติดตั้งไฟฟ้าให้ครอบคลุมพื้นที่ชุมชน การจัดโทรศัพท์สาธารณะให้เพียงพอ และการก่อสร้างระบบประปาหมู่บ้านและแจกจ่ายอย่างทั่วถึง

4. ด้านการพัฒนาแหล่งน้ำ หมายถึง สภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การสร้างฝายน้ำล้นเพื่อเก็บกักน้ำ การขุดลอกแหล่งน้ำที่ตื้นเขิน การสร้างภาชนะขนาดใหญ่สำหรับเก็บน้ำฝน การเจาะบ่อบาดาลเพื่อเป็นแหล่งน้ำของหมู่บ้าน และการขุดคลองส่งน้ำสำหรับพื้นที่ทางการเกษตร

5. ด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร หมายถึง สภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นของคนในชุมชน การสร้างอาคารสถานที่พร้อมด้วยสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับบริการชุมชน การเพิ่มจำนวนบุคลากรให้เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน การจัดอบรมความรู้บุคลากรเพื่อให้บริการชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดตั้งหอกระจายข่าวเพื่อการประชาสัมพันธ์ และการส่งเสริมความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งและประชาธิปไตย

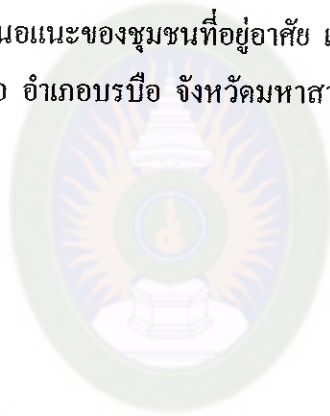
6. ด้านการพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หมายถึง สภาพการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ดังนี้ การส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การส่งเสริมกิจกรรมการปลูกป่าและรักษาแหล่งน้ำ การกำหนดขอบเขตพื้นที่ป่าชุมชนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การรณรงค์ให้มีการรักษาความสะอาดที่สาธารณะต่าง ๆ และการจัดซื้ออุปกรณ์ในการเก็บขยะและสิ่งปฏิกูลในชุมชนอย่างเพียงพอ

ประโยชน์การศึกษา

1. ทำให้ทราบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงานของประชาชนต่อเทศบาล ตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคามและผลการศึกษานำมาใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลตำบลบรบือ เพื่อให้สอดคล้องตามความต้องการของประชาชนที่อยู่อาศัยในชุมชน 7 ชุมชน และสามารถพัฒนาให้มีระดับการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้นต่อไป

2. ทำให้ทราบความคิดเห็นของประชาชน ที่มีระดับการศึกษา และชุมชนที่อยู่อาศัยแตกต่างกัน ทำให้นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาในครั้งนี้ไปพัฒนาการดำเนินงานของเทศบาลเพื่อให้เกิดความเท่าเทียมกัน

3. ทำให้ทราบข้อเสนอแนะของชุมชนที่อยู่อาศัย และสามารถนำไปเสนอในแผนพัฒนาเทศบาลตำบลบรบือ อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY